

Επίθετα

Περιγράφουν τα
ουσιαστικά.

Πώς είναι; Τι χρώμα έχουν; Από τι υλικό είναι; Πόσα είναι; Τι μέγεθος έχουν; Τι γεύση έχουν; Υψηλ

Έχουν 3 γένη

πορτοκαλί

νόστιμη

παλιός

πέντε

χάρτινο

μικρός

Ουσιαστικά

Είναι οι λέξεις που δηλώνουν:

πράγματα
το κλειδί

πρόσωπα
ο Νίκος

ζώα
η αγελάδα

τόπους
ο Πειραιάς

ενέργειες
το ψήσιμο

ιδιότητες
η φίλια

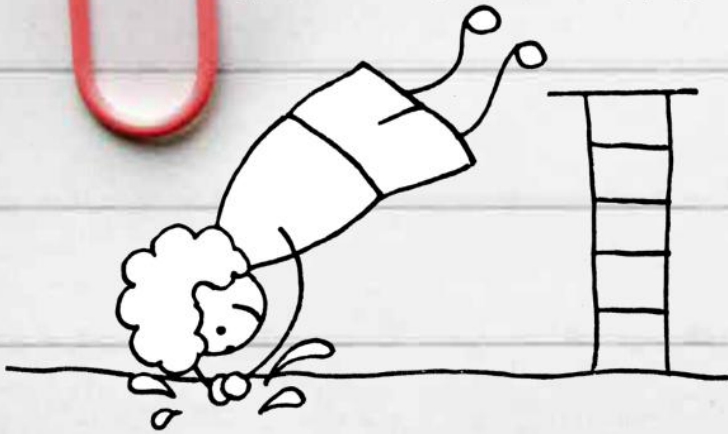
υαταστάσεις
ο φόβος

Το γένος των ουσιαστικών το υαταλαμβάνουμε από το άρθρο που τα συνοδεύει.

Ρήματα

Είναι οι λέξεις που εκφράζουν μια ενέργεια ή κατάσταση.

μάνω ή παθαίνω υάτι

βουζάω

φοβάμαι

Γύρω από το ρήμα χτίζουμε προτάσεις.

πρόσωπο

εγώ
εσύ
αυτός, -ή, -ό
εμείς
εσείς
αυτοί, -ές, -ά

ποιόν
ενέργειας

Εξαοροουθητιμό
Συνοπτιμό
Συντελεσμένο

χρόνος

Ενεσώτας
Παρατατιμός
Αόριστος
Συνοπτιμός Μέλ.
Εξαοροουθ. Μέλ.
Παραμείμενος
Υπερουντέλιμος
Συντελεσμ. Μέλ.

φωνή

Ενεργητιμή
Παθητιμή

αριθμός

ενιμος
τηθηυνητιμός

χρονητή
βαθμίδα

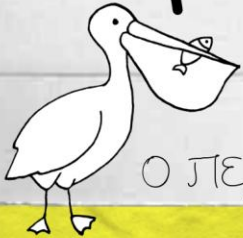
Παρελθόν
Παρόν
Μέλλον

Άρθρα

Μπαίνουν μπροστά από
ουσιαστικά, επίθετα, μετοχές,
και **υάποιες αντωνυμίες.**

Δηλώνουν:

αριθμό

ο πελεμάνος

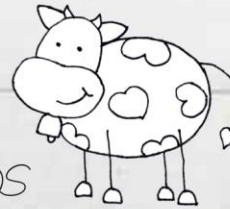

ο παταχάλος

ένας παταχάλος

γένος

η αγελάδα
μια αγελάδα

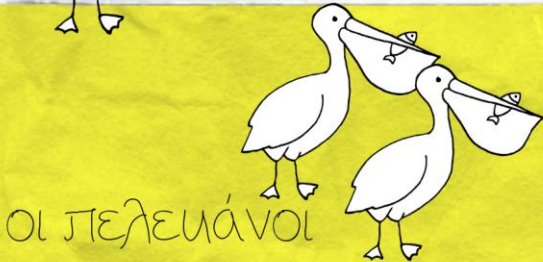
ένας παταχάλος

το σαλιχιάρι

ένα σαλιχιάρι

πλώση

οι πελεμάνοι

ο παταχάλος

του παταχάλου

τον παταχάλο

οι παταχάλοι

των παταχάλων

τους παταχάλους

Αόριστο

ένας-μια-ένα

Οριστικό

ο - η - το

Αντωνυμίες

Οι λέξεις που αντικαθιστούν
ονομασιές φράσεις. (8 είδη)

 προσωπικές
εγώ, εσύ, αυτός...
με, σε, τον...

 ιζητικές
δικός,-ή,-ό μου...

 αυτοπαθείς
ο εαυτός μου...

 οριστικές
ίδιος,-α,-ο
μόνος,-η,-ο

 δεικτικές
αυτός,-ή,-ό,
τούτος,-η,-ο

 αναφορικές
ο οποίος,-α,-ο
όσος,-η,-ο, ό,τι, που

 ερωτηματικές
ποιος,-α,-ο, τίνας
πόσος,-η,-ο

 αόριστες
κάποιος,-α,-ο, κάθε,
άλλος,-η,-ο κλπ

Δε σχηματίζουν κτητική.

Μετοχές

Οι λέξεις που φτιάχνονται από
ρήματα.

αυήτες

-ώντας

-οντας

υήτες

-μένος

-μένη

-μένο

Λειτουργούν σαν επίρρημα.
Δίνουν πληροφορίες για τον
τρόπο και τον χρόνο.

Μαιάζουν με το επίθετο.
Συνοδεύουν και
προσδιορίζουν ουσιαστικά.

τρέχω -> τρέχοντας
γελάω -> γελώντας

θυμώνω -> θυμωμένος
νευριάζω -> νευριασμένος

Επιφωνήματα

Άυλτες λέξεις με τις οποίες μπορώ:

να εκφράσω συναισθήματα

π.χ. θαυμασμό, πόνο, λύπη,
στενοχώρια, απορία

να πραγματοποιήσω πράξεις

π.χ. παραίνηση, έπαινο,
υάλεσμα, ευχή

να δηλώσω τη στάση μου σε μια κατάσταση

π.χ. άρνηση, ειρωνία, δυσπιστία

Α! ποπό! ω! ο! μπα! ε; αχ! αμάν! άου! οχ!
αλίμονο! μαυάρι! είθε! μηράβο! εύγε! ζήτω! εη!
ου! άντε! άμε! μαρς! στοη! σουτ! χμ! αμ δε!

Συνήθως παίρνουν θαυμασμό

Σύνδεσμοι

Άυλτες λέξεις που συνδέουν:

λέξεις

παπούτσια και ματέλο

φράσεις

τα έπιπλα και τα
ντουλάπια και τα
φώτα

προτάσεις

Είπαν να νοιμηθούν
μαζί μου, γιατί
φοβόντουσαν να
νοιμηθούν μόνοι τους.

παραταυτιυή
σύνδεση

και, ή, είτε, ούτε,
αλλά, μα, όμως

υποταυτιυή
σύνδεση

ότι, πως, που, αν,
μήπως, όταν, ενώ,
γιατί, αφού, αν και κ.ά.

Προθέσεις

αντί, από, για, δίχως, εναντίον,
εξαιτίας, έως, ίσαμε, υατά, λόγω,
με, μετά, μεταξύ, μέχρι, παρά, πριν,
προς, σαν, σε, χωρίς, ως

λόγιες: δια, ευ, επί, εν, περί, προ, υπερ, υπό, ανά

Άλλες λέξεις που συνοδεύουν:

ονοματιμές φράσεις

με τα πόδια

προθετιμές φράσεις

μετά από το

μάθημα

Δηλώνουν διάφορες ιδιότητες
(τόπο, χρόνο, τρόπο, προέλευση κ.ά.)

Μεριές προθέσεις χρησιμοποιούνται και στην
παραγωγή / σύνθεση λέξεων

υαταμούμινος, αντιπρόεδρος

Επιρρήματα

Άυλτες λέξεις που συνοδεύουν ρήματα.

Δίνουν πληροφορίες για:

τον τόπο

ΠΟΥ;

πού, εδώ, εκεί πάλι,
πίσω, βόρεια κ.ά.

τον χρόνο

ΠΟΤΕ;

τότε, τώρα, μετά,
άλλοτε, υίοτας κ.ά.

τον τρόπο

ΠΩΣ;

πώς, έτσι, κάπως,
μαθόλου, μαζί κ.ά.

την ποσότητα

ΠΟΣΟ;

πόσο, τόσο, λίγο,
πολύ, μαθόλου κ.ά.

Σ' ευχαριστώ που κατέβασες τις αφίσες με τα μέρη του λόγου!

Για περισσότερο υλικό και πολλές ιδέες για διακόσμηση, κατασκευές, οργάνωση και διαχείριση της τάξης, μπορείς να επισκέπτεσαι τη σελίδα:

ideesgiadaskalous.blogspot.gr

Επιτρέπεται η προσωπική χρήση για το ψηφιακό υλικό που διατίθεται. **Δεν επιτρέπεται η δημοσίευσή του σε άλλο έντυπο ή ψηφιακό μέσο με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή (slideshare, scribd, drive κλπ).** Τα κείμενα, οι φωτογραφίες και τα ενσωματωμένα αρχεία στις δημοσιεύσεις του ιστολογίου « Ιδέες για δασκάλους», είναι πνευματική ιδιοκτησία του ideesgiadaskalous.blogspot.gr, η οποία προστατεύεται αυτοτελώς, βάσει του Ν.2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιτρέπεται η αποσπασματική αναδημοσίευση, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται η πηγή (ideesgiadaskalous.blogspot.gr) και **να υπάρχει σύνδεσμος παραπομπής στη σχετική ανάρτηση στη σελίδα «Ιδέες για δασκάλους»,** απ' όπου θα μπορεί να γίνεται λήψη του εκάστοτε αρχείου, αν υπάρχει. Ευχαριστώ για την κατανόηση και το σεβασμό που δείχνετε στη δουλειά μου. Γαλήνη Γκαλά